

30.8.2019

HUS/2133/2019

kirjaamo@stm.fi

STM lausuntopyyntö STM/2173/2019

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunto hallituksen esityksestä laiksi kemikaalilain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut luonnosta hallituksen esitykseksi, joka koskee kemikaalilain muuttamista. Esityksen tavoitteena on ministeriön mukaan panna täytäntöön EU:n CLP-asetuksen uusi VIII liite sekä päivittää lakia uuden Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hallinnoiman kemikaalitietojen toimittamista varten perustetun digitaalisen asiointipalvelun (KemiDigi- palvelu) käyttöönoton vuoksi.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Hallituksen esityksessä oletetaan kautta linjan, että Myrkytystietokeskus siirtyisi jatkossa käyttämään vain Euroopan kemikaaliviraston ylläpitämää järjestelmää saadakseen myrkytysten ennaltaehkäisemiseksi ja hoitamiseksi tarvittavia seosten koostumustietoja. Euroopan kemikaaliviraston järjestelmä on kuitenkin tarkoitettu ottamaan vastaan ja tallentamaan toiminnanharjoittajien toimittamia kemikaalitietoja. Sitä ei tämän hetkisen tiedon mukaan ole tarkoitettu äkillisten myrkytysten hoitamisessa tarvittavien seosten koostumustietojen hakemiseen. Varmuudella ei myöskään tiedetä, tuleeko Euroopan kemikaalivirasto tulevaisuudessakaan kehittämään järjestelmää siten, että se mahdollistaisi sen käytön äkillisten myrkytysten hoidossa tarvittavana tietolähteenä. Myrkytystietokeskuksen tarpeet täyttävän, toimivan ja luotettavan järjestelmän kehittämistarpeen arviointi on Euroopan kemikaaliviraston toimesta vasta alkuvaiheessa. Lisäksi epävarmuutta järjestelmän mahdolliseen kehittämiseen lisää useiden jäsenmaiden myrkytystietokeskusten päätös olla käyttämättä Euroopan kemikaaliviraston tarjoamaa palvelua, koska heillä jatkossakin on käytössään omat kansalliset kemikaalirekisterit.

Hallituksen esityksessä kansallinen KemiDigi-palvelu olisi Myrkytystietokeskuksen käytettävissä 1. päivään tammikuuta 2025 saakka.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hallinnoimassa KemiDigi-palvelussa on siirtymäaikojen jälkeenkin olemassa kaikkien Suomessa markkinoilla olevien vaaralliseksi luokiteltujen seosten ajantasaiset käyttöturvallisuustiedotteisiin sisältyvät tiedot. Siitä huolimatta, että Myrkytystietokeskus käyttäisi tulevaisuudessa ensisijaisesti Euroopan kemikaaliviraston järjestelmää kemikaalitietojen tietolähteenä, ei ole tarkoituksenmukaista esityksen mukaisesti evätä Myrkytystietokeskukselta mahdollisuutta hyödyntää näitä KemiDigin sisältämiä tietoja rajaamalla käyttöoikeutta liitteen VIII soveltamiseen perustuen. Esityksessä tulisi huomioida, että KemiDigi-palvelussa olevat tiedot tulee

30.8.2019

HUS/2133/2019

olla Myrkytystietokeskuksen käytettävissä myös CLP-asetuksen liitteen VIII soveltamisen ja siirtymäaikaisten jälkeenkin, jotta voidaan taata vanhempien seosten tuotetietojen saatavuus.

Myrkytystietokeskus on tietoinen, että Euroopan kemikaaliviraston tarjoaman järjestelmän tilanne saattaa muuttua siirtymäaikana ennen 1 päivää tammikuuta 2025, mutta varmuutta tästä ei ole. Näin ollen Myrkytystietokeskus esittää, että määräajan loppumiseen viittaava päivämäärä poistetaan esityksestä ja Myrkytystietokeskuksen tiedonsaantimahdollisuuden rajaaminen vain yhteen järjestelmään poistetaan esitystekstistä.

Hallituksen esityksessä siirtyminen Euroopan kemikaaliviraston ylläpitämään tietojärjestelmään edellyttää järjestelmän auditointia, joka toteutettaisiin nykyisten resurssien puitteissa. Myrkytystietokeskus esittää, että kaikki Euroopan kemikaaliviraston ylläpitämään tietojärjestelmään siirtymisestä aiheutuvat lisäkustannukset tulee kattaa valtionavustusjärjestelyn puitteissa.

Esityksessä lisäksi veloitetaan Myrkytystietokeskuksen ilmoittamaan viivytystä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, jos se havaitsee puutteita 1 momentissa tarkoitetuissa ilmoituksissa. Myrkytystietokeskus esittää, että sanamuotoa harkitaan muutettavaksi siten, että Myrkytystietokeskus veloitetaan ilmoittamaan viivytystä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, jos se havaitsee merkittäviä puutteita 1 momentissa tarkoitetuissa ilmoituksissa.

Kunnioittavasti

Markku Mäkijärvi
johtajaylilääkäri